

**Notatka z III posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy
na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”**

17 marca 2021 roku, w godz. 16-18, online

W dniu 17 marca 2021 r., w godz. 16.00-18.00, odbyło się posiedzenie online **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”**.

Zastępca Dyrektora- Mateusz Płoskonka przedstawił porządek obrad posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia, stwierdzenie kworum.
2. Przyjęcie zaproponowanego porządku obrad.
3. Edukacja na temat praw człowieka w kontekście powstania KL Plaszow – wystąpienia zaproszonych Gości, wprowadzenie: Piotr Kwapisiewicz.
4. Wystąpienie członków Zespołu reprezentujących cudzoziemców w Krakowie – David McGirr.
5. Wolne wnioski.
6. Zakończenie posiedzenia.

Zaproszeni Goście:

pkt 3

- **Marta Śmietana i Monika Bednarek** (Muzeum - Miejsce Pamięci KL Plaszow) - prezentacja działań nowo powstałego Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow,
Prof. Piotr Trojański (Instytut Historii i Archiwistyki, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) - prezentacja dobrych praktyk dotyczących edukacji o prawach człowieka;
Nina Gabryś Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Równościowej.

Ad 1 Otwarcie posiedzenia, stwierdzenie kworum.

Dyrektor Mateusz Płoskonka powitał wszystkich obecnych na III posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego w 2021 roku.

Ad 2 Przedstawienie i przyjęcie zaproponowanego porządku obrad.

Dyrektor Mateusz Płoskonka zapoznał obecnych z porządkiem obrad, następnie poddał go pod głosowanie. Porządek posiedzenia został przyjęty większością głosów.

Ad 3 Edukacja na temat praw człowieka w kontekście powstania KL Plaszow – wystąpienia zaproszonych Gości, wprowadzenie: Piotr Kwapisiewicz.

Pan Piotr Kwapisiewicz przedstawił i przywitał wszystkich zaproszonych gości, i krótko zaprezentował działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Programu „Otwarty Kraków” również działań związanych z przeciwdziałaniem mowie nienawiści.

Powstanie nowego Muzeum KL Plaszow, jak powiedział Pan Piotr Kwapisiewicz, ma być pretekstem do zainicjowania dyskusji w szerokim gronie na temat edukacji obywatelskiej pojmowanej w szerszym kontekście – edukacji, która kształtuje postawę otwartości, edukacji o miejscach pamięci, o losach mieszkańców Krakowa, którzy zginęli podczas II wojny światowej. Do dyskusji mieliby zostać zaproszeni nauczyciele, organizacje pozarządowe, jednostki miejskie, placówki kulturalne, urzędnicy, mieszkańcy, grupy nieformalne czy przedstawiciele mniejszości. Dyskusja ma wesprzeć działania Zespołu i zainicjować stworzenie platformy współpracy dla wszystkich zaproszonych do dyskusji. Miasto mogłoby wykorzystywać ten potencjał, wspierać zaangażowane podmioty w misji kształtowania otwartości.

Pani Marta Śmietana krótko przedstawiła historię powstania Muzeum KL Plaszow - nowej samorządowej instytucji kultury współprowadzonej z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Opowiedziała również o planach Muzeum na najbliższe 5 lat, wśród których jako najważniejsze wskazała stworzenia zaplecza finansowanego i infrastrukturalnego Muzeum tj. budowa budynku, wyposażenie go w wystawę stałą oraz prowadzenie działalności edukacyjnej w ramach Centrum Edukacji Muzeum KL Plaszow.

Pani Monika Bednarek, podziękowała za zaproszenie i zaprosiła do współpracy podkreślając, że dział edukacji w Muzeum się tworzy i może być uzupełniony o zgłaszane w ramach Zespołu pomysły. Opowiedziała o realizowanych projektach, w tym o projekcie ze szkołami, w którym młodzież realizuje działania związane z miejscami pamięci (planowana kontynuacja w następnych latach).

Prof. Piotr Trojański (Instytut Historii i Archiwistyki, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) zrobił krótkie wprowadzenie na temat pedagogiki miejsc pamięci, wychowania obywatelskiego w tym edukacji na temat praw człowieka i edukacji historycznej oraz przedstawił przykłady edukacyjne z różnych krajów (np. Dom Anny Frank w Amsterdamie). Na polskim gruncie koncepcja pedagogiki miejsc pamięci realizowana jest w przez Państwowe Muzeum w Majdanku czy Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Zdaniem Pana Prof. P. Trojańskiego, grupą, do której przede wszystkim trzeba kierować działania edukacyjne, jest młodzież. Jako warty naśladowania przykład podał Wrocław, w którym ze środków miejskich jest realizowana edukacja w miejscach pamięci. Jako inny przykład wskazał Muzeum Auschwitz-Birkenau, do którego przyjeżdżają wycieczki trudnej młodzieży, która angażuje się w działania na rzecz Muzeum np. sprzątając.

Pan Piotr Kwapisiewicz otworzył dyskusje na temat działań, które może podjąć GMK w temacie edukacji obywatelskiej. Na wstępie zaznaczył, że jego zdaniem potencjał miasta w walce z mową nienawiści nie jest wykorzystywany. Poddał pod dyskusję czy jest potrzebna taka miejska wizja w tym kontekście. Opowiedział również o edukacji w Niemczech (np. edukacja przeciw mowie nienawiści na stadionach) oraz Włoszech.

Pani Monika Bednarek wskazała, że UMK mógłby stać się platformą do pozyskiwania kontaktów i wesprzeć działania sieciujące. Istotną rolę odgrywać powinny również dzielnice, które mogą wspierać nauczycieli w prowadzeniu edukacji (np. poprzez uczestnictwo szkół z dzielnicy Podgórze w wydarzeniach odbywających się na terenie Muzeum KL Plaszow).

Pani Magdalena Rubinfeld wskazała na problem jakim jest niechęć lokalnych społeczności do tworzenia miejsc pamięci na terenach miast.

Pan Piotr Trojanowski zaproponował by do działań podejmowanych przez Muzeum, włączać również lokalną społeczność (w części niechętną powstaniu Muzeum). Jako przykład podał wspólne akcje organizowane przez Dzielnicę Muranów w Warszawie i Muzeum POLIN, gdzie początkowo mieszkańcy dzielnicy byli bardzo niechętni idei powstania Muzeum.

Pani Ewa Żmijewka zaproponowała by przedsięwzięcia organizowane przez Muzeum były również kierowane do dzieci młodszych (w odpowiedniej formie). Istotne jest również zdaniem Pani E. Żmijewskiej wspieranie edukacyjne nauczycieli już pracujących oraz przyszłych nauczycieli-studentów (przedmiot w planie studiów edukacja obywatelska antydyskryminacyjna).

Piotr Kwapisiewicz zaznaczył, że działania polityczne przekładają się na samych mieszkańców np. po nowelizacji ustawy o IPN nasiliła się dyskryminacja dzieci żydowskich. Dlatego szczególnie dużo uwagi powinno się poświęcić edukacji najmłodszych. Wszyscy dyskutanci podkreślali potrzebę stworzenia miejskiej strategii związanej z edukacją obywatelską i przeciwdziałaniem mowie nienawiści. Powstanie nowego Muzeum KL Plaszow jest ku temu dobrym pretekstem.

Pani Kois-Żurek na zakończenie tej części spotkania zadeklarowała współpracę z Muzeum KL Plaszow.

Ad 4 Wystąpienie członków Zespołu reprezentujących cudzoziemców w Krakowie – David McGirr.

Pan David McGirr podczas swojego wystąpienia przedstawił prezentację PPT. W ramach prezentacji opowiedział krótko o sobie, o swojej działalności w Kraków Expats Directory, o aktywności grupy w sieci o zakresie działań. Na podstawie doświadczeń swoich oraz przyjeżdżających do Krakowa obcokrajowców, zarysował główne problemy na jakie natrafiają nowi mieszkańcy Krakowa (bariery językowe, nieufność, złe doświadczenia, apatia, niezrozumienie, itp.). Wskazał na problem jakim jest rozbudowana sieć administracyjna, niejasny podział kompetencyjny urzędów, niejasne komunikaty i informacje urzędowe, brak możliwości obsługi w innych językach. Jako rozwiązanie zaproponował tworzenie krótkich i przystępnych informacji w formie FAQ, w najczęściej pojawiających się wśród obcokrajowców kwestiach (np. PESEL, meldunek, wymiana prawa jazdy, itp.), noszenie przez urzędników plaketek w jakim języku mogą obsługiwać klienta.

Pan McGirr, przedstawił też wyniki krótkich wywiadów na temat działania Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców.

Z Informacji jakie otrzymał w ramach wywiadów, wynikało, że działanie takiego Punktu jest bardzo istotne. Niestety Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców w Krakowie jest wciąż mało rozpoznawalny, potrzebuje oddzielnej strony i reklamy. Osoby, które go odwiedziły nie były zadowolone z jego organizacji. Nie do końca jasny był podział kompetencyjny pomiędzy Punktem UMK a Punktem działający w ramach MUW.

Istotne, zdaniem. D. McGirra, jest by angliczować postępy i sprawczość Programu „Otwarty Kraków”, który „dał głos” społeczności międzynarodowej w Krakowie. Jednak jego zdaniem ten głos jest wciąż za mało słuchany. Realizacja Programu „Otwarty Kraków” powinna mieć bardziej znaczenie praktyczne, a nie tylko symboliczne.

Ad 5 Wolne wnioski.

W ramach wolnych wniosków potwierdzono prawo do szczepień dla szkolnych Asystentów Międzykulturowych.

AD 6 Zakończenie posiedzenia.

Przewodnicząca Zespołu podziękowała wszystkim za uczestnictwo w spotkaniu oraz udział w dyskusji. Na tym spotkanie zakończono.

W posiedzeniu uczestniczyły/uczestniczyli:

1. Elżbieta Kois- Zurek
2. Mateusz Płoskonka
3. Magdalena Furdzik
4. Nina Gabryś
5. Piotr Trojański
6. Marta Śmietana
7. Monika Bednarek
8. Ferdinand Wouters
9. Janusz Mucha
10. Magdalena Furdzik
11. Danuta Czechmanowska
12. Anna Domańska
13. Ewa Żmijewska
14. Edyta Jaśkowiak
15. Patrycja Gas
16. Maria Wojtacha
17. Svetlana Ivanenko
18. Mizuki Kurosawa
19. Rafał Grabowski
20. Piotr Kwapisiewicz

21. Anna Lichnerowicz
22. David McGirr
23. Agnieszka Maczkowska
24. Natalia Kotyza
25. Aleksandra Zapolska
26. Lena Rubenfeld
27. Katarzyna Przybysławska
28. Ewelina Adamska
29. Silvana Gómez
30. Monika Śledź-Pacheco
31. Marta Bzura

Elżbieta Kois- Żurek
Przewodnicząca Zespołu

Notatkę sporządziła: Ewelina Adamska

Urząd Miasta Krakowa
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA
Referat ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych
tel. +48 12 616 78 09, sz.umk@um.krakow.pl
ul. Dekerta 24, 30-703 Kraków
www.krakow.pl

